

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.

☎: 441-6501

Ügyszám: FRPS/58/2011/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

319/2011. (XI. 9.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) **panaszos**¹ 2011. február 5-én előterjesztett **panaszát** a 2011. november 9-én – Fráterné dr. Ferenczy Nóra testületi tag és dr. Kádár András Kristóf testületi tag távollétében – megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

á t t e s z i

az intézkedést foganatosító szerv – a V. Rendőrkapitányság – vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben alapjogot csekély mértékben sértő intézkedésre került sor.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos postai úton, 2011. február 5-én terjesztette elő panaszát a Testületnél. A panaszos megküldte a panasz tárgyában született, az illetékes rendőrkapitányság által meghozott elutasító határozatot és az azzal szemben megtett fellebbezést.

A rendőrség a Testület rendelkezésére bocsátotta az elutasító határozat megsemmisítéséről szóló végzést, amelyben az illetékes Megyei Rendőr-főkapitányság vezetője a helyi Rendőrkapitányságot új eljárásra utasította, valamint a Testület eljárására tekintettel felhívta a rendőrkapitányságot az új eljárás lefolytatásának felfüggesztésére.

A Testület az Rtv. 93. § (3)-(4) bekezdéseiben szabályozott jogosítványai alapján a panasz átvételéről döntött.

---

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

I.

1) A panaszos panaszbeadványában kérte, hogy Testület az általa megküldött iratok alapján vizsgálja ki a vele szemben fogatosított rendőri intézkedést.

A panaszos kifejezésre jutatta azt, hogy panaszával azt szeretné elérni, hogy az illetékes rendőrkapitányság vezetője hívja fel az eljáró rendőrök figyelmét a magatartási szabályok betartására. A panaszos megítélése szerint a rendőrségen előterjesztett panaszát lezáró elsőfokú határozat tartalmából az derül ki, hogy az eljáró rendőrök nem értesültek arról, hogy a panaszos eljárásuk miatt panasszal élt, így joggal feltételezhető, hogy panaszát „semmibe vették” és a rendőrök tovább folytatják személyeskedő és tisztetlen magatartásukat.

A panaszos megjegyezte – ellentétben a panaszát elutasító határozattal –, hogy megkérte az intézkedő rendőröket, igazolják magukat, de ennek nem tettek eleget.

2) A panaszos rendőrkapitánysághoz címzett, 2010. december 20-án kelt panasza szerint 2010. december 18-án gépkocsijával közlekedett V. helyiségben, amikor rendőri jelzésre megállt és két – a panaszban az egyik név szerint pontosan, a másik kérdőjelesen megjelölt – rendőr igazoltatta őt. A panaszos az ellenőrzésre kért okmányokat átadta.

Az intézkedő rendőrök az eljárás során „gúnyos, lekezelő” hangnemet használtak. A panaszos úgy érezte, az egész eljárás személye ellen irányul. Az intézkedés során az okmányokat és az alkoholszintet ellenőrizték. Az igazoltatás végén a panaszos – élve jogával – megkérte az eljáró rendőröket, közöljék az intézkedés célját és igazolják magukat. Ekkor az egyik a ruhájára mutatott és felolvasta a nevét, a másik pedig annyit mondott, „az enyémet már tudod”. A panaszos hozzátette, az utóbbi rendőrt látásból és névről ismeri. A jelvényüket és a szolgálati igazolványukat nem mutatták meg.

A panaszos előadta – hivatkozással a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 20. § (3) bekezdésére –, hogy panasszal kíván élni. Ezt követően idézte a Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 62/2007. (XII. 23.) IRM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 4. § (1) és (2) bekezdését, valamint a Legfelsőbb Bíróság EBH 2007.1663 számú határozatát. A határozat értelmében: „Az Rtv. 20. §-ának (1) bekezdése alapján a rendőrt az intézkedés során az egyenruhája és az azonosító jelvénye vagy a szolgálati igazolványa igazolja. A (3) bekezdés értelmében a rendőr az intézkedés befejezése után az intézkedés alá vont személy kérésére köteles az azonosító jelvényének számát közölni, vagy szolgálati igazolványát felmutatni, a nevét és a szolgálati helyét megjelölni.” „Az Rtv. 29. §-ának (1) bekezdése szerint a rendőr a feladata ellátása során igazoltathatja azt, akinek a személyazonosságát meg kell állapítania. A (3) bekezdés alapján az igazoltatottal az igazoltatást követően

kérelmére közölni kell az igazoltatás okát, kivéve, ha az a közbiztonság érdekét veszélyezteti.”

Összegzőként a panaszos rögzítette, az eljáró rendőrök nem közölték intézkedésük célját, valamint nevüket és azonosító számukat, továbbá igazolványukat sem mutatták fel, így megítélése szerint szabályellenesen jártak el. Az intézkedés során alkalmazott lekezelő, arrogáns hangnemet, viselkedést sértőként értékelte, személyeskedőnek ítélte meg a panaszos.

3) A panaszos panasza mellékleteként megküldte az illetékes rendőrkapitányság elutasító határozatát, és az azzal szembeni fellebbezését. Jelen ponton a Testület a fellebbezés releváns részeit ismerteti.

A panaszos kérte az elsőfokú határozat felülvizsgálatát, valamint azt, hogy a megyei rendőr-főkapitányság vezetője utasítsa a városi rendőrkapitányt arra, hogy a közúti ellenőrzésben résztvevő rendőrök figyelmét hívja fel a magatartási szabályok betartására. A panaszos szerint a határozatban a magatartási szabályok betartására vonatkozó utalás nem történt, ami alapján a panaszos azt feltételezte, panaszát „semmibe” vették.

4) A panaszos 2011. április 20. napján kelt panasz-kiegészítésében eredeti panasza alátámasztásaként előadta, hogy ismételten megállították és igazoltatták. Az eljáró rendőrök között ismételten jelen volt a panaszolt intézkedés során eljáró, név szerint megjelölt rendőr. Ez alkalommal sem mutatkoztak be a rendőrök, alkoholszondát fújattak vele, aminek az eredménye negatív lett.

Hozzátette, hogy az eredeti panasza óta több alkalommal is igazoltatták megfélemlítő módon. Példaként említett egy olyan esetet is a panaszos, amikor egy egyirányú utcában gyalogosan haladt a panaszos, amikor a fenti rendőr a rendőrségi gépkocsit vezetve lépésben haladt mellette.

A panaszos szerint az említett esetek igazolják azt az álláspontját, hogy panaszával nem foglalkozott megfelelő módon a rendőrök felettese és tovább folytatják a személyeskedő, tiszteletlen viselkedésüket a rendőrök.

II.

A Testület az ügy érdemi vizsgálata, a tényállás pontosabb megismerése érdekében felvilágosítást kért az Országos Rendőr-főkapitányság Ellenőrzési Szolgálatán keresztül az illetékes rendőr-főkapitányságtól, valamint megküldeni kérte az ügyvel kapcsolatos rendőrségi dokumentumokat, és a konkrét kérdésekkel kapcsolatban a rendőrség álláspontját.

1) A helyi Rendőrkapitányság vezetőjének tájékoztatása szerint a panaszossal szemben 2010. december 18-án 23 óra 40 perckor intézkedtek, amelyet egy r. törzssászlós és r.

főtörzsőrmester, a rendőrkapitányság közlekedésrendészeti osztályának baleset helyszínelője hajtott végre, és amely intézkedésnél jelen volt egy polgárőr is. Az intézkedést az Európai Unió akció („TISPOL”) keretén belül végezték. Ez volt az intézkedés jogalapja és indoka.

Az intézkedés kezdetekor annak okaként az intézkedő rendőrök közölték a gépjárművezetővel, hogy gépjármű ellenőrzést hajtanak végre fokozott közúti ellenőrzés keretén belül, valamint alkoholszondás ellenőrzést alkalmaztak a panaszossal szemben.

A szolgálati fellépés egyenruhában, láthatósági mellényben, azon elhelyezett jól látható azonosítóval, rendfokozattal és névtáblával történt. Az intézkedés megkezdése a napszaknak megfelelő köszönéssel, az intézkedő rendőr nevének és szolgálati helyének megjelölésével, valamint a fokozott közúti ellenőrzés végrehajtásának közlésével történt.

Az intézkedés végén a panaszos elkérte a rendőrök jelvéyszámát és nevét, amelyet megmutattak. Ezután a panaszos elkészönt és a helyszínről továbbhaladt.

A rendelkezésre álló adatok alapján az intézkedő rendőrök megfelelő hangnemet alkalmaztak és megfelelő bánásmódban részesítették a panaszost.

2) Az intézkedő r. főtörzsőrmester jelentése szerint 2010. december 18-án 20 órától 2 óráig a „TISPOL” ittas akcióban vettek részt. Ennek során 23 óra 40 perc körüli időben a város lakott területén belül, a B. főúton tartottak álló ellenőrzést.

Ebben az időben szabályos „Állj!” jelzést adott a r. főtörzsőrmester a belváros irányából a 2-es számú főút irányába közlekedő járműnek. A gépkocsit a panaszos vezette, utasa nem volt. A panaszos kinyitotta a bal első ajtaját, mire a r. főtörzsőrmester tisztelgett, bemutatkozott és elmondta szolgálati helyét. A szolgálat során a r. főtörzsőrmester a téli viseletnek megfelelő egyenruhát viselt járőrtársával, egy r. törzsszázlósval együtt. A kabátjaikon megkülönböztető mellény volt, aminek jobb oldalán a névkitűző, bal oldalán pedig a jelvény volt elhelyezve. Az akció keretében jelen volt egy polgárőr is.

A r. főtörzsőrmester elkérte a panaszostól személyes iratait és a jármű okmányokat, amelyet a panaszos átadott. A szolgálati gépjárműben rendszámfelismerő rendszer működött, amivel a járműveket ellenőrizték. Az iratok ellenőrzése során az intézkedést biztosító r. törzsszázlós a panaszostól megkérdezte, hogy fogyasztott-e alkoholt a vezetés megkezdése előtt, valamint, hogy hajlandó-e megfűjni a szondát. A panaszos azt válaszolta, hogy nem fogyasztott alkoholt, valamint, hogy hajlandó megfűjni a szondát, aminek eredménye negatív lett. Ez idő alatt a r. főtörzsőrmester átnézte a panaszos személyes és a jármű okmányait, majd azokat visszavitte és közölte járőrtársával, hogy mindent rendben talált. Az iratokat visszaadta és elkészönt a panaszostól. Mindezek után a panaszos megkérte őket, hogy mutakozzanak be, mivel

szeretné tudni, hogy kik igazoltatták. Először a r. törzssászlós mutatkozott be és elmondta jelvéyszámát, amit megmutatott a megkülönböztető mellényen is. Ezután a r. főtörzsőrmester közölte nevét és jelvéyszámát. A panaszos a szolgálati igazolvány felmutatását nem kérte.

Ezt követően a panaszos elkészönt a rendőröktől és elhagyta a helyszínt.

A panaszos adatait nem rögzítették, mivel semmiféle szabálysértést nem követett el. Az intézkedés során a polgárőr mindvégig jármű mellett, a járdán tartózkodott.

3) Az intézkedő r. törzssászlós jelentése a r. főtörzsőrmester által előadottakkal egyező módon tartalmazza az intézkedés leírását, azzal a többlet információval, hogy a r. törzsőrmester az intézkedés kezdetén közölte a panaszossal, hogy „gépjármű ellenőrzést” hajtanak végre, és kérte a gépkocsi forgalmi engedélyét, a kötelező felelősségbiztosítás igazolását, valamint a panaszos vezetői engedélyét. Ugyanakkor ezen jelentés nem tartalmaz arra utalást, hogy az intézkedést kezdeményező r. főtörzsőrmester az intézkedés kezdetén azonosította volna magát.

4) A rendőrség továbbította a Testület részére a helyi Rendőrkapitányság vezetőjének 2011. január 18-án kelt panaszt elutasító határozatát, amelyben megállapításra került, hogy a panaszossal szemben jog- és szakszerű volt az intézkedés. A meghallgatásokból és a keletkezett iratokból nem lehetett egyértelműen bizonyítani az udvariatlan magatartást.

Megküldte a rendőrség a Megyei Rendőr-főkapitányság vezetőjének végzését is, amely megsemmisítette a fenti határozatot a panaszos által benyújtott fellebbezés alapján lefolytatott eljárás során tapasztalt eljárási hibák miatt. Az elsőfokú hatóságot új eljárásra kötelezte, illetőleg kérte az eljárás felfüggesztését a Testület vizsgálatáig, valamint azt követően döntés meghozatalát az új eljárásban.

III.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrség által rendelkezésre bocsátott dokumentumok alapján vizsgálta a panaszossal szembeni közlekedésrendészeti intézkedés jogszerűségét, valamint azt, hogy megfelelő módon (szolgálati fellépés, hangnem) hajtották-e végre a rendőrök az intézkedést.

A vizsgálat során a Testület megállapította, hogy a rendőri fellépés érintette a panaszosnak a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény 2. § (1) bekezdéséből levezethető tisztességes eljáráshoz, az 54. § (1) bekezdésében szabályozott emberi méltósághoz, valamint az 59. § (1) bekezdésben biztosított személyes adatok védelméhez való jogát.

1) A Testület a panaszossal szembeni közlekedésrendészeti intézkedés jogszerűségét és az annak keretében fogatosított további intézkedést értékelte.

a) A rendőrség tájékoztatása szerint a panaszossal szembeni intézkedés alapja a „TISPOL” ittas akció keretén belül végrehajtott gépjármű- és alkoholszondás ellenőrzés volt. A rendőrkapitányság vezetőjének tájékoztatása szerint fokozott közúti ellenőrzés került végrehajtásra az intézkedés napján az Európai Unió ittas akció keretében.

A közlekedésrendészeti intézkedésekre vonatkozó rendelkezéseket az Rtv. 44. § (1) bekezdése tartalmazza. Ezen jogszabályhely (1) bekezdés b) pontja szerint a rendőr az Rtv.-ben és a külön jogszabályban meghatározott közlekedésrendészeti feladatának ellátása során ellenőrizheti a közlekedési rendszabályok megtartását, a járműhasználat szabályszerűségét, az okmányokra és a felszerelésekre vonatkozó előírások megtartását, a jármű birtoklásának jogszerűségét, az üzemben tartó, illetőleg a használó személyazonosító adatait, a jármű közlekedésbiztonsági állapotát és adatait a forgalomban és a telephelyen, a jogszabályban meghatározottak alapján.

Háttérjogszabályként továbbá említést kell tenni a közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvényről. A jogszabály 44. §-ának (3) bekezdésének első mondata előírja, hogy az ellenőrző hatóság, jelen esetben a rendőrség jelzésére a jármű vezetője a járművet köteles megállítani, személyazonosságát és járművezetési jogosultságát igazolni, a jármű és tartozékai, a rakomány, az okmányok ellenőrzésével kapcsolatos felhívásnak eleget tenni.

A Testület megítélése szerint a Rtv. 44. §-a általános felhatalmazást nyújt a rendőr számára ahhoz, hogy a közlekedés szabályok megtartását ellenőrizze. Ennek keretében – mások mellett – a rendőr ellenőrizheti a gépjármű okmányaira vonatkozó előírások megtartását, a jármű birtoklásának jogszerűségét, az üzemben tartó, illetőleg a használó személyazonosító adatait. Megjegyzendő, hogy az Rtv. 44. §-ban rögzített széles körű intézkedési lehetőség ellenére nem lehet eltekinteni az intézkedés célhoz kötöttségétől. A rendőrség által hivatkozott „TISPOL” ittas akció célja egyrészt a gépjárművek ellenőrzése, másrészt pedig az ittas vezetők kiszűrése volt. A rendelkezésre álló adatok szerint az eljáró rendőrök a panaszos és a gépkocsi adatainak ellenőrzése, valamint az alkoholfogyasztás kizárása után a panaszossal szembeni intézkedést befejezték, s mivel szabálysértést a panaszos nem követett el, adatait nem rögzítették. **Figyelemmel a hivatkozott rendelkezésekre a Testület a panaszos a fokozott közúti ellenőrzés keretében való igazoltatását és gépjármű ellenőrzést a megfelelő cél elérése érdekében végrehajtottnak tekintette, valamint jogszerűnek ítélte meg ezáltal a személyes adatok védelméhez és a tisztességes eljáráshoz való jogát nem érte sérelem.**

b) A Testület ezt követően azt mérlegelte, hogy a megfelelő jogalap birtokában alkalmaztak-e a panaszossal szemben alkoholszondát.

Az Rtv. 44. §-a (1) bekezdésének (intézkedés napján hatályos) c) pontja szerint a rendőr kötelezheti a jármű vezetőjét rendszeresített eszközzel légzésminta, ha nála a vezetési képességére hátrányosan ható szer befolyása vagy alkoholfogyasztás miatt bűncselekmény vagy szabálysértés elkövetésének gyanúja merül fel, az egészségügyi szolgálat igénybevételeével vér-, vizelet- és műtétnek nem minősülő módon egyéb minta adására.

Az Rtv. értelmében a rendőr bármiféle többletkörülmény és indok nélkül is kötelezheti a jármű vezetőjét – rendszeresített eszközzel – légzésminta adására. A Testület rámutat arra, hogy a 283/2009. (IX. 30.) számú állásfoglalásában a következőket mondta ki: „Az Rtv. hivatkozott rendelkezéséből az látható, hogy az intézkedő rendőr minden olyan esetben, amikor közlekedésrendészeti ellenőrzést végez, jogosult a jármű vezetőjét légzésminta adására kötelezni szonda alkalmazásával. Az egyén integritását ennél súlyosabban érintő intézkedésre (vér-, vizelet- és műtétnek nem minősülő módon egyéb minta adása) azonban már csak valamely többlettényállás fennállása esetén van mód, például bűncselekmény vagy szabálysértés elkövetésének gyanúja esetén vagy ha az intézkedés alá vont személy nem hajlandó a szondát megfűjni.”

Emellett fontos ismételten utalni arra, hogy az eljáró rendőrök a panaszolt intézkedés időpontjában egy olyan akcióban hajtottak végre fokozott közúti ellenőrzést, amelynek kifejezett célja az ittas vezetők kiszűrése (is) volt.

Megállapítható tehát, hogy az Rtv. 44. §-a (1) bekezdésének c) pontjára figyelemmel a megfelelő jogalap birtokában kötelezte a r. törzsszáslós légzésminta adására a panaszost. A Testület elfogadta a rendőri tájékoztatásban és jelentésekben megfogalmazott azon további intézkedési alapot, miszerint a „TISPOL” ittas akció keretében hajtották végre az eljáró rendőrök az intézkedéseket. Ezért a panaszossal szembeni alkoholszondás ellenőrzésre a **Testület álláspontja szerint jogszerűen került sor, azzal nem sérült a panaszos tisztessége eljáráshoz való joga.**

2) A Testület ezt követően azt tisztázta, hogy a panaszos által kifogásolt szolgálati fellépéssel kapcsolatos jogszabályi előírásokat betartották-e az intézkedő rendőrök.

A szolgálati fellépéssel kapcsolatosan a panaszos beadványában különösen azt sérelmezte, hogy a rendőrök nem a jogszabályi előírásoknak megfelelően kezdték meg az intézkedésüket.

Az Rtv. 20. § (1) bekezdése kimondja: a rendőrt az intézkedés során „az egyenruhája és azon elhelyezett azonosító jelvénye” vagy „szolgálati igazolványa és azonosító jelvénye” igazolja. Az Rtv. 20. § (2) bekezdése szerint a rendőr az intézkedés megkezdése előtt minden esetben köteles nevét, azonosító számát, illetve az intézkedés tényét és célját szóban közölni. Ez alól egyetlen eset lehet kivétel, nevezetesen, ha ez a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteti, ebben az esetben ugyanis az intézkedés befejezésekor kell az igazolására szolgáló lépéseket megtenni. A törvényhely (3) bekezdése szerint: „A rendőr köteles – ha az a rendőri intézkedés

eredményességét nem veszélyezteti – intézkedése megkezdése előtt szolgálati igazolványát vagy azonosító jelvényét felmutatni. Ha a rendőr szolgálati igazolványának vagy azonosító jelvényének felmutatása az intézkedés megkezdése előtt veszélyeztetné az intézkedés eredményességét, úgy azt az intézkedés befejezésekor köteles felmutatni.”

Az Rtv. idézett rendelkezéseit a Szolgálati Szabályzat 4. §-a egészíti ki. A 4. § (1) bekezdése szerint a rendőr az intézkedést – ha az a rendőri intézkedés eredményességét nem veszélyezteti – a napszagnak megfelelő köszönéssel, az intézkedés alá vont nemének, életkorának megfelelő megszólítással, ha egyenruhát visel tisztelgéssel, és a tervezett intézkedés megjelölése és célja, valamint neve és azonosító száma közlésével kezdi meg.

A fent idézett jogszabályhelyek tehát kötelezettséggként írják elő a rendőrök részére önmaguk azonosítását és az alkalmazni kívánt intézkedések tényének és céljának közlését, amelyet az intézkedés kezdetekor vagy – amennyiben az a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteti – azt követően kell megtenni. A rendőr ugyanígy köteles az intézkedés megkezdése előtt szolgálati igazolványát vagy azonosító jelvényét felmutatni. Amennyiben ez veszélyezteti az intézkedés eredményességét, úgy azt az intézkedés befejezésekor köteles felmutatni.

A panaszbeadványban a panaszos úgy fogalmazott, hogy az igazoltatás végén a panaszos megkérte az eljáró rendőröket, közöljék az intézkedés célját és igazolják magukat. Ekkor az egyik a ruhájára mutatott és felolvasta a nevét, a másik pedig annyit mondott, „az enyémet már tudod”. A panaszos hozzátette, ezt a rendőrt látásból és névről ismeri. A jelvényüket és a szolgálati igazolványukat nem mutatták meg.

A rendőri dokumentumok egyrészt ellentétet, másrészt párhuzamot mutattak a panaszosi előadással. Az intézkedést kezdeményező r. főtörzsőrmester jelentése szerint az intézkedés kezdetén tisztelgett, bemutatkozott és elmondta szolgálati helyét. A jelentés nem tér ki arra, hogy az intézkedés célját vagy alapját közölte volna a panaszossal. Ezzel szemben a r. törzsszászlós jelentése szerint az intézkedés kezdetén a r. főtörzsőrmester közölte, „gépjármű ellenőrzést” hajtanak végre, ugyanakkor nem tért ki arra, hogy azonosítási kötelezettségének miképpen tett eleget a r. törzsszászlós. Arról egyik jelentés sem szól, hogy az intézkedés kezdetén a r. törzsszászlós miképpen tett eleget a szolgálati fellépésre való előírások érvényesülésének, holott nem kérdés, a panaszossal szemben ő is intézkedett. A rendőrkapitányság vezetője tájékoztató levelében arról számolt be, hogy a szolgálati fellépés egyenruhában, láthatósági mellényben, azon elhelyezett jól látható azonosítóval, rendfokozattal és névtáblával történt. Az intézkedés megkezdése a napszagnak megfelelő köszönéssel, az intézkedő rendőr nevének és szolgálati helyének megjelölésével, valamint a fokozott közúti ellenőrzés végrehajtásának közlésével történt.

A rendőrségi dokumentumok azon körülményt illetően egyeznek meg a panaszosi állítással, hogy az intézkedés végén a panaszos elkérte a rendőrök jelvéyszámát és

nevét. Ugyanakkor a panaszosi előadás szerint ekkor nem csak azt kérte, hogy azonosítsák magukat, hanem, hogy jelöljék meg az intézkedés okát és célját is. Erre vonatkozóan a rendőrségi iratok utalást nem tartalmaznak, mindössze annyi derül ki, hogy a panaszos kérésére először a r. törzssászlós mondta meg nevét és azonosító számát, amiket ruházatán is megmutatott, majd pedig a r. főtörzsőrmester közölte ugyanezen adatokat. A jelentések szerint a panaszos nem kérte az igazolványok felmutatását.

A konkrét ügyben a rendőri intézkedés módját illetően a panaszos és az intézkedő rendőrök állításai ellentmondanak egymásnak, és még maguk a rendőrségi iratok sem egyeznek meg teljes mértékben, aminek következtében megkérdőjelezhető azok valósággal megegyező volta. A Testület rendelkezésére álló bizonyítási eszközökkel ezeket az ellentmondásokat nem tudta feloldani, ugyanakkor a tekintetben a panaszbeadvány és a rendőrségi iratok nem ellentétesek, hogy a panaszos az intézkedést követően kérte a rendőrök adatait. Ez pedig arra utaló momentum, hogy a szükséges adatokat az intézkedő rendőrök az intézkedés megkezdésekor vélhetőleg nem közölték, annak ellenére, hogy a rendőri dokumentumok nem tartalmaznak utalást olyan körülményre, amely a rendőri intézkedés eredményességét veszélyeztette volna. A Testület mindezek okán – azaz a rendőrségi iratokban meglevő ellentmondások, hiányosságok és az a tekintetben tapasztalt egyhangúság, hogy a panaszos az intézkedés végén kérte a rendőröket, hogy azonosítsák magukat – a panaszos által előadottakat fogadta el álláspontja kialakításánál.

A Testület ezért megállapította a panaszos a tisztességes eljáráshoz fűződő jogának megsértését, mely sérelmet csekély fokúnak ítelt meg.

Szükséges felhívni a figyelmet arra, hogy az Rtv. 20. § (3) bekezdése szerint a rendőr az intézkedés alá vont személy kérése nélkül is köteles intézkedése megkezdése előtt szolgálati igazolványát vagy azonosító jelvényét felmutatni. Akkor, amikor ez az intézkedés eredményességét veszélyezteti, ezen kötelezettséget az intézkedés végén kell teljesíteni. Nem változtat ezen azon tény sem, hogy az intézkedő rendőr egyenruhában látja el szolgálatát. Megjegyzendő továbbá, hogy a vizsgált esetben a rendőrség olyan körülményre, amely az intézkedés eredményességét veszélyeztető lett volna, nem utalt.

3) A Testület végül panaszos által kifogásolt rendőri hangnemet vizsgálta meg. A panaszos előadása szerint gúnyos, lekezelő hangnemet használtak a rendőrök, és úgy érezte az egész eljárás személye ellen irányul.

Az Rtv. 2. §-a (1) bekezdésének második mondata szerint a rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait. Az intézkedő rendőrökkel – mint a közhatalmi funkciót ellátó szerv tagjaival – szemben minden esetben elvárható a határozott, ám udvarias és kulturált fellépés.

A Testület gyakorlata és korábbi megállapításai szerint ez a jogszabályhely olyan kötelezettséget ró a rendőrségre, miszerint az intézkedő rendőröknek a fennálló pozitív, tehát alapjogvédelmi kötelezettségen túl, tartózkodniuk kell minden olyan magatartástól és cselekménytől, mely az Rtv. 15. §-ának összevetésében is – az intézkedéssel szükségesen vagy elkerülhetetlenül együtt járó jogkorlátozás mértékén túl – indokolatlan vagy szükségtelen vagy akár túlzott jogsérelmet okoz az intézkedés alá vont állampolgárok alapvető jogaiban, így különösen emberi méltóságukban (pl. udvariatlan, megalázó hangnem, durva bánásmód).

A panaszosi előadással szemben mindössze a rendőrkapitányság vezetőjének tájékoztató levele utal arra, hogy az intézkedő rendőrök megfelelő hangnemet alkalmaztak és megfelelő bánásmódban részesítették a panaszost. A rendőri jelentések a bánásmód és a hangnem tekintetében információt nem tartalmaztak.

A fentiek ismeretében a Testület úgy foglalt állást, hogy az Rtv. hivatkozott rendelkezésének megsértése miatt a panaszos emberi méltósághoz való jogának sérelme nem állapítható meg, mivel a rendelkezésre álló – egymásnak ellentmondó – bizonyítékok között a Testület az ellentétet nem tudta feloldani.

IV.

A fentiek alapján a Testület megállapította, hogy a közlekedésrendészeti intézkedésre és az annak keretében foganatosított alkoholszint ellenőrzésére jogszerűen került sor; ugyanakkor nem volt alapjogsérelem megállapítható az intézkedő rendőrök által alkalmazott hangnem tekintetében. Csekély mértékben sérült azonban a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga a szolgálati fellépésre vonatkozó szabályok megsértése miatt, ezért az Rtv. 93. §-ának (2) bekezdése szerint a panasz áttételéről döntött.

Budapest, 2011. november 9.

Dr. Juhász Imre
elnök, előadó testületi tag

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Dr. Féja András
testületi tag